

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI

PEDRO CRUZ VILLALON

ippreżentati fit-28 ta' Frar 2013 (1)

Kawża C-388/11

Société Le Crédit Lyonnais

vs

Ministre du budget, des comptes publics et de la réforme de l'État

[talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Conseil d'État (Franza)]

“Tassazzjoni — VAT — Sitt Direttiva 77/388 — Artikoli 17 u 19 — Tnaqqis tat-taxxa tal-input imqallsa — Oġġetti u servizzi użati għal tranżazzjonijiet kemm li huma kif ukoll li ma humiex eliġibbli għal tnaqqis — Kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas — Tevid inkunsiderazzjoni minn kumpannija tad-dħul mill-bejgħ tal-fergħat tagħha stabbiliti fi Stati Membri oħra jew fi Stati terzi — ‘Proporzjon dinji’ — Prinċipju tan-newtralità tal-VAT — Territorjalità tat-taxxa”

1. Din il-kawża toffri lill-Qorti tal-ġustizzja l-okkażjoni li teamina serje ta' kwistjonijiet ta' interpretazzjoni dwar id-dritt għal tnaqqis inerenti fis-sistema komuni tal-VAT li, minkejja li għandhom importanza kbira fuq il-livell tal-prinċipji minnabba l-konsegwenzi prattiċi tagħhom, madankollu għadhom ma kienew eżaminati.

2. Ippreżentata b'mod elementari u afna, il-domanda prinċipali mressqa għall-apprezzament tal-Qorti tal-ġustizzja hija jekk kumpannija, li s-sede tagħha hija stabbilita fi Stat Membru u li għandha fergħat stabbiliti fi Stati Membri oħra jew fi Stati terzi, għandhiex, fil-mument li fih twettaq l-obbligi fiskali tagħha fil-konfront tal-Istat Membru li fih għandha s-sede tagħha u sa fejn hija twettaq kemm tranżazzjonijiet li huma eliġibbli għal tnaqqis kif ukoll tranżazzjonijiet li ma humiex eliġibbli għal tnaqqis, tikkalkola l-proporzjon li jista' jitnaqqas tagħha, fis-sens tal-Artikoli 17(5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388, billi tiegħu inkunsiderazzjoni d-dħul mill-bejgħ totali tagħha, jiġifieri billi ddaqqal kemm dak tas-sede kif ukoll dak tad-diversi fergħat tagħha, u aħla li għandha tissejja il-“proporzjon dinji”.

3. Għalkemm il-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali huma antiki, billi jmorru lura għas-snin 1988 u 1989 u jaqgħu taħt id-dispożizzjonijiet tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE (2) fis-sew f'dawk id-dati, id-domandi preliminari li qajmu daqshekk tard għad għandhom interess attwali, billi d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-imsemmija direttiva huma kważi identiċi għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (3) li tassarha (4). L-imsemmi interess huwa iktar u iktar qawwi meta jitqies li l-pretensjoni prinċipali tar-rikorrenti fil-kawża prinċipali hija bbażata fuq is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ġustizzja fit-23 ta'

Marzu 2006 fil-kawża FCE Bank (5) u tistieden lill-Qorti tal-Ġustizzja tadotta, fid-dawl tal-prinċipju tan-newtralità inerenti fis-sistema komuni tal-VAT, pożizzjoni ta' prinċipju f'dan ir-rigward.

I – Il-kuntest ġuridiku

A – Id-dritt tal-Unjoni: is-Sitt Direttiva

4. L-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE (6) jipprovdi:

“1. Id-dritt li tnaqqas għandu jkum fl-istess ħin meta t-taxxa mnaqqsa ssir taxxabbli.

2. Sa kemm l-oġġetti u s-servizzi huma użati għall-iskopijiet fuq it-transazzjoni taxxabbli tiegħu, il-persuna taxxabbli għandha tkun intitolata biex tnaqqas mit-taxxa li hi responsabbli biex tallas:

(a) taxxa fuq il-valur miġjud dovuta jew m'allsa fir-rigard ta' oġġetti jew servizzi pprovduti jew li għandhom ikunu pprovduti lill minn persuna taxxabbli oħra;

(b) taxxa fuq il-valur miġjud dovuta jew im'allsa fir-rigward ta' oġġetti importati;

(?) taxxa fuq il-valur miġjud ta't l-Artikoli 5(7)(a) u 6 (3).

3. Stati Membri għandhom jagħtu wkoll lil kull persuna taxxabbli d-dritt ta' tnaqqis jew ta' las lura tat-taxxa fuq il-valur miġjud riferut fil-paragrafu 2 sa kemm l-oġġetti u s-servizzi huma użati għall-iskopijiet ta':

(a) transazzjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' attivitajiet ekonomiċi kif msemmija fl-Artikolu 4(2) mwettqa f'pajjiż ieħor, li jistgħu jkunu elebblu għal tnaqqis tat-taxxa jekk huma saru fit-territorju tal-pajjiż;

(b) transazzjonijiet li huma eżenti ta't l-Artikolu 14(1)(i) u ta't l-Artikolu 15 u 16 (1) (B), (?) u (D), u paragrafu 2;

(?) kwalunkwe transazzjonijiet eżenti ta't l-Artikolu 13 B (a) u (d), paragrafi 1 sa 5, meta l-klijent huwa stabbilit barra l-Komunità jew meta dawn it-transazzjonijiet huma direttament marbuta ma' l-oġġetti intiċi biex ikunu esportati lejn pajjiż barra l-Komunità.

[...]

5. Fir-rigward ta' oġġetti u servizzi li għandhom ikunu wżati minn persuna taxxabbli kemm għal transazzjonijiet koperti b'paragrafi 2 u 3, fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur miġjud titnaqqas, u għal transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur miġjud ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tat-taxxa fuq il-valur miġjud għandu jkun imnaqqas kif hu attribwit għat-transazzjonijiet ta' qabel.

Dan il-proporzjon għandu jkun determinat, b'mod konformi ma' l-Artikolu 19, għat-transazzjonijiet kollha mwettqa minn persuna taxxabbli.

Madankollu, l-Istati Membri jistgħu:

(a) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli biex tistabbilixxi proporzjon għal kull settur tan-negozju tiegħu, sakemm kontijiet separati huma miżmuma għal kull settur;

(b) iġieglu l-persuna taxxabbli biex tiddetermina proporzjon għal kull settur tan-negozju tiegħu u omm kontijiet separati għal kull settur;

(?) jawtorizzaw jew iġieglu l-persuna taxxabbli biex tagħmel it-tnaqqis fuq il-bażi ta' l-użu ta'

kollha jew parti mill-o??etti u s-servizzi;

(d) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli m?ieg?la tag?mel it-tnaqqis b'mod konformi mar-regola stabbilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta' l-o??etti u s-servizzi kollha u?ati g?al transazzjonijiet msemmija hemmhekk;

(e) jipprovdu li fejn it-taxxa fuq il-valur mi?jud li m'hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbli hi insinifikanti, hi g?andha tkun trattata b?ala xejn."

5. L-Artikolu 19(1) u (2) tas-Sitt Direttiva 77/388 (7) jipprovdi:

"1. Il-proporzjon imnaqqas ta?t l-ewwel sub-paragrafu ta' l-Artikolu 17(5) g?andu jkun mag?mul minn frazzjoni li jkollha:

– b?ala numeratur, l-ammont totali, esklussiv mit-taxxa fuq il-valur mi?jud, tal-bejg? kull sena attribwit g?at-transazzjonijiet li fuqhom it-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas ta?t l-Artikolu 17(2) u (3),

– b?ala denominatur, l-ammont totali, esklussiv tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, tal-bejg? kull sena attribwit lit-transazzjonijiet inklu?i fin-numeratur u lit-transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud mhux imnaqqas. L-Istati Membri jistg?u ukoll jinkludu fid-denominatur l-ammont ta' sussidji, g?ajr dawk spe?ifikati fl-Artikolu 11 A (1) (a).

Il-proporzjon g?andu jkun stabbilit fuq ba?i annwali, iffissat b?ala persenta?? u mag?mul figura s?i?a li ma te??edix il-numru li jmiss.

2. Permezz ta' deroga minn disposizzjonijiet ta' paragrafu 1, g?andhom ikunu esklu?i mill-kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas, l-ammonti tal-bejg? attribwiti lill-provvisti ta' o??etti kapitali u?ati mill-persuna taxxabbli g?all-skopijiet tan-negozju tieg?u. Ammonti ta' bejg? attribwiti g?all-transazzjonijiet spe?ifikati fl-Artikolu 13 B (d), sa kemm dawn huma transazzjonijiet in?identali, u g?all-beni immobbli in?identali u g?al transazzjonijiet finanzjarji g?andhom ukoll ikunu esklu?i. Fejn Stati Membri jesar?itaw l-g?a?la pprovduta ta?t l-Artikolu 20(5) li ma je?ti?ux l-a??ustament fir-rigward ta' o??etti kapitali, huma jistg?u jinkludu t-tne??ija ta' o??etti kapitali fil-kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas."

B – *Id-dritt nazzjonali*

6. Fid-data li fiha se??ew il-fatti tal-kaw?a prin?ipali, l-Artikoli 17(5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388 kienu, skont id-de?i?joni ta' rinviu, trasposti permezz tal-Artikoli 212, 213 u 219 tal-Anness II tal-code général des impôts (Kodi?i ?enerali tat-Taxxi) (8).

7. L-Artikolu 212 tal-Anness II ta?-CGT kien jipprovdi:

"Il-persuni taxxabbli li ma jwettqux biss tran?azzjonijiet eli?ibbli g?al tnaqqis huma awtorizzati jnaqqsu frazzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud imposta fuq l-o??etti li jikkostitwixxu immobbli li tammonta g?al din it-taxxa mmultiplikata bil-proporzjon bejn l-ammont annwali tad-d?ul relattiv g?al tran?azzjonijiet eli?ibbli g?al tnaqqis u l-ammont annwali tad-d?ul relattiv g?at-tran?azzjonijiet kollha mwettqa [...]."

8. L-Artikolu 213 tal-Anness II ta?-CGT kien jipprovdi:

“Meta persuna taxxabbli jkollha setturi tan-negozju li ma jkunux su??etti g?al dispo?izzjonijiet identi?i fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andhom isiru kontijiet distinti g?al dawk is-setturi g?all-applikazzjoni tad-dritt g?al tnaqqis.

[...]

L-ammont tat-taxxa li tista' titnaqqas fir-rigward tal-o??etti komuni g?ad-diversi setturi huwa ddeterminat bl-applikazzjoni tal-proporzjon previst fl-Artikolu 212.”

9. L-Artikolu 219 tal-Anness II ta?-CGT kien jaqra kif ?ej:

“Il-persuni taxxabbli li ma jwettqux biss tran?azzjonijiet eli?ibbli g?al tnaqqis huma awtorizzati jnaqqsu t-taxxa fuq il-valur mi?jud imposta fuq dawk l-istess o??etti u servizzi fil-limiti li ?ejjin:

- a. Meta dawk l-o??etti u servizzi jikkontribwixxu esklu?ivament g?at-twettiq ta' tran?azzjonijiet eli?ibbli g?al tnaqqis, it-taxxa imposta fuqhom tista' titnaqqas;
- b. Meta huma jikkontribwixxu esklu?ivament g?at-twettiq ta' tran?azzjonijiet li ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis, it-taxxa imposta fuqhom ma tistax titnaqqas;
- c. Meta l-u?u tag?hom fl-istess ?in iwassal g?at-twettiq ta' tran?azzjonijiet li w?ud minnhom huma eli?ibbli g?al tnaqqis u l-o?rajn ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis, tista' titnaqqas frazzjoni tat-taxxa imposta fuqhom. Din il-frazzjoni hija ddeterminata skont il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikoli 212 sa 214.”

10. Barra minn hekk, l-Artikolu 271(4) ta?-CGT kien jipprovdi:

“4. Huma eli?ibbli g?al tnaqqis ta?t l-istess kundizzjonijiet daqslikieku kienu su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud:

(a) [...]

(b) Is-servizzi bankarji u finanzjarji e?enti bl-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tal-punti a sa e tal-punt 1 tal-Artikolu 261 C meta ji?u pprovduti lil persuni domi?iljati jew stabbiliti barra mill-Komunità Ekonomika Ewropea jew jikkon?ernaw esportazzjonijiet ta' o??etti destinati g?al pajji?i li ma humiex Stati Membri tal-Komunità.”

II – Il-fatti li wasslu g?all-kaw?a prin?ipali

11. Wara verifika tal-kontijiet li kienet tikkon?erna l-perijodu bejn l-1 ta' Jannar 1988 u l-31 ta' Di?embru 1989, il-kumpannija Le Crédit Lyonnais (9), li s-sede tag?ha hija stabbilita fi Franza, saritilha stima riveduta tal-VAT u tat-taxxa fuq il-pagi, permezz ta' ?ew? notifikasi ta' a??ustament tas-27 ta' Di?embru 1991 u tas-7 ta' Di?embru 1992, talli ?adet inkunsiderazzjoni indebitament l-ammont tal-interessi fuq is-self mog?ti lill-ferg?at tag?ha stabbiliti fi Stati Membri o?ra jew fi Stati terzi fin-numeratur u fid-denominatur tal-proporzjon li jista' jitnaqqas previst fl-Artikolu 212 tal-Anness II tal-code général des impôts.

12. Permezz ta' ?ew? o??ezzjonijiet tal-20 ta' Lulju 1994, LCL talbet li ti?i l-kan?ellazzjoni ta' dawn l-istimi riveduti tal-VAT u tat-taxxa fuq il-pagi g?as-snin 1988 u 1989, billi sostniet li l-ammont ta' dawk l-interessi seta' jittie?ed inkunsiderazzjoni fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas.

13. Permezz ta' avvi? ta' rkupru tas-17 ta' Novembru 1994, LCL intalbet t?allas arretrati ta' VAT addizzjonali li jammontaw, inklu?i drittijiet u interessi, g?al EUR 1 151 573.81 g?all-1988 u g?al

EUR 1 246 611.44 għall-1989. Permezz ta' avviż ta' taxxa tat-30 ta' Diċembru 1994, LCL intalbet tallas arretrati ta' taxxa fuq il-pagi, inklużi drittijiet u imġaxxijiet, f'ammont ta' EUR 1209 890.89 għall-1988 u ta' EUR 1246 611.44 għall-1989.

14. Permezz ta' oġġezzjoni oħra tal-31 ta' Diċembru 1996, LCL talbet il-vaġas lura, minn naħa, tal-VAT li tqis li qas indebitament għas-snin 1988 u 1989, jiġifieri EUR 46 944 246.96 u, min-naħa l-oħra, tat-taxxa fuq il-pagi li qas indebitament għas-snin 1988 u 1989 (EUR 23 067 082.45). LCL sostniet li kien qas baljat li ma ttiġidux inkunsiderazzjoni, fil-proporzjon tal-VAT li jista' jitnaqqas, l-interessi m'allsa lill-fergħat tagħha barra mill-pagji mill-klijenti tagħom. LCL talbet ukoll it-tpaġja bejn it-taxxa fuq il-pagi li ntalab il-vaġas lura tagħha u t-taxxa fuq il-kumpanniji llikwidata fil-kuntest tal-verifika.

15. Billi l-amministrazzjoni qas det dawk l-oġġezzjonijiet, LCL, permezz ta' rikors tat-28 ta' Awwissu 1998, ipprezentat quddiem it-Tribunal administratif de Paris (Qorti Amministrattiva ta' Pariġi), ressqet, minn naħa, talba għal eżenzjoni mill-arretrati tal-VAT imposti fuqha għas-snin 1988 u 1989 u, min-naħa l-oħra, talba għall-vaġas lura tal-VAT u tat-taxxa fuq il-pagi li qas indebitament għas-snin 1988 u 1989.

16. B'sentenza tal-5 ta' Ottubru 2004, it-tribunal administratif de Paris qas ad dawk id-diversi talbiet.

17. B'sentenza tat-8 ta' Diċembru 2006, il-Cour administrative d'appel de Paris (Qorti Amministrattiva tal-Appell ta' Pariġi) ikkonfermat dik is-sentenza. Hija qas indebitament, minn naħa, li l-fergħat ta' LCL stabbiliti fi Stati Membri oħra kienu huma stess suġġetti għall-VAT u qas inkunsiderazzjoni d-d'ul tagħom stess sabiex jiddeterminaw il-proporzjon li jista' jitnaqqas tagħom, b'mod li l-imsemmi d'ul ma setax jagħti lok għal dritt għal tnaqqis qas għall-benefiċċju tas-sede. Min-naħa l-oħra, hija kkunsidrat li t-tranżazzjonijiet imwettqa mill-fergħat ta' LCL stabbiliti fi Stati terzi ma kellhomx jittiedu inkunsiderazzjoni għall-eżerizzju tad-dritt għal tnaqqis, billi dawn tal-aqas setgħu jew ma jkunux taxxabbli jew ikunu suġġetti għal regoli oħra.

18. Għalhekk, fil-21 ta' Frar 2007, LCL ressqet appell quddiem il-Conseil d'État (Kunsill tal-Istat) għall-annullament tal-imsemmija sentenza tat-8 ta' Diċembru 2006.

III – Id-domandi preliminari u l-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

19. F'dawn iġ-ġirkustanzi, permezz ta' deċiżjoni tal-11 ta' Lulju 2011, il-Conseil d'État (it-tielet, it-tmien, id-disa' u l-għaxar sotto-sezzjonijiet magħqudin) issospenda l-proċeduri u stieden lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tagħti deċiżjoni preliminari fuq id-domandi jekk:

“(1) fir-rigward tar-regoli dwar il-kamp territorjali tat-taxxa fuq il-valur miġjud, l-Artikolu 17(2) u (5) u l-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, jistgħu jiġu interpretati fis-sens li, għall-kalkolu tal-pro rata li huma jstabbilixxu, is-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru għandha tiegħu inkunsiderazzjoni d-d'ul magħmul minn kull waħda mill-fergħat tagħha stabbiliti fi Stat Membru ieħor u, b'mod simetrik, dawn il-fergħat għandhom jiedu inkunsiderazzjoni d-d'ul kollu li jaqa' taħt il-kamp tat-taxxa fuq il-valur miġjud magħmul mill-kumpannija?

(2) I-stess soluzzjoni għandhiex tiġi applikata għall-fergħat stabbiliti barra mill-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari fir-rigward tad-dritt ta' tnaqqis previst fl-Artikolu 17(3)(a) u (?), fir-rigward tal-operazzjonijiet bankarji u finanzjarji msemmija fl-Artikolu 13B(d)(1) sa (5), li jitwettqu għall-benefiċċju ta' konsumaturi stabbiliti barra mill-Komunità?

(3) tista' jiġi ir-risposta għall-ewwel qas domandi tvarja minn Stat Membru għall-ieħor, skont l-

għa?liet miftu? a permezz tal-a??ar subparagrafu tal-Artikolu 17(5), b'mod partikolari f'dak li jikkon?erna l-kostituzzjoni ta' setturi ta' attività differenti?

(4) f'ka? ta' risposta affermativa għal wa?da mill-ewwel ?ew? domandi, minn na?a, hemmx lok li ti?i limitata l-applikazzjoni ta' tali pro rata għall-kalkolu tad-drittijiet ta' tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud li kienet imposta fuq l-ispejje? sostnuti mis-sede għall-benefi??ju ta' ferg?at barranin u, min-na?a l-o?ra, id-d?ul mag?mul barra mill-pajji? għandu jittie?ed inkunsiderazzjoni skont ir-regoli applikabbli fl-Istat tal-ferg?a jew skont dawk applikabbli fl-Istat tas-sede?"

20. LCL, ir-Repubblika Fran?i?a, ir-Repubblika ta' ?ipru, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq u l-Kummissjoni ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub.

21. Instemg?u wkoll l-osservazzjonijiet orali ta' LCL, tar-Repubblika Fran?i?a, tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq u tal-Kummissjoni f'seduta pubblika li n?ammet fis-27 ta' Settembru 2012.

IV – **Anali?i**

A – *Osservazzjonijiet preliminari*

22. Permezz tad-domandi preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistieden lill-Qorti tal-?ustizzja, essenzjalment, sabiex tag?ti risposta għad-domanda jekk (l-ewwel u t-tieni domandi), u jekk ikun il-ka? sa fejn (it-tielet u r-raba' domandi), is-Sitt Direttiva 77/388 timponi fuq l-Istati Membri, fid-dawl b'mod partikolari tas-sentenza mog?tija mill-Qorti tal-?ustizzja fil-kaw?a FCE Bank, li japplikaw dak li komunement jissejja? il-“proporzjon dinji”, ji?ifieri l-kalkolu tal-proporzjon tal-VAT li jista' jitnaqqas, previst fl-Artikoli 17(5) u 19 tal-imsemmija direttiva, tas-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru billi jittie?ed inkunsiderazzjoni, fir-rigward tal-obbligi fiskali tag?ha fl-imsemmi Stat Membru, id-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at tag?ha stabbiliti fi Stati Membri o?ra jew fi Stati terzi, kif ukoll bil-maqlub u re?iprokament.

23. Fl-ewwel lok, għandu ji?i osservat li l-qorti tar-rinviju tag?mel ir-raba' domandi tag?ha b'mod sussidjarju, ji?ifieri sa fejn u kemm-il darba ting?ata risposta affermativa għal wa?da jew o?ra mill-ewwel ?ew? domandi. Fil-ka? li ting?ata risposta negattiva għal dawn l-ewwel ?ew? domandi, ma jkunx għalhekk ne?essarju li ting?ata risposta għar-raba' domanda. Barra minn hekk, ma huwiex ne?essarju li ting?ata risposta għat-tielet domanda, fid-dawl tar-risposta li qed nipproponi li għandha ting?ata għall-ewwel domanda.

24. Fit-tieni lok, għandu ji?i enfasizzat li l-kaw?a prin?ipali tikkon?erna talba, mag?mula minn kumpannija li s-sede tag?ha hija stabbilita fl-Istat Membru tal-qorti tar-rinviju, f'dan il-ka? Franza, sabiex jittie?ed inkunsiderazzjoni d-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at tal-imsemmija kumpannija stabbiliti fi Stati Membri o?ra (l-ewwel domanda) jew fi Stati terzi (it-tieni domanda) għall-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjoni li jista' jitnaqqas tag?ha fir-rigward tal-obbligi fiskali tag?ha fl-ewwel Stat Membru.

25. Madankollu, għalkemm l-ewwel domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju tirrigwarda pre?i?ament l-ammissibbiltà ta' dik it-talba f'din l-ipote?i, u għalhekk mill-perspettiva tas-sede tal-kumpannija, hija tirrigwarda wkoll, fl-a??ar mill-a??ar, l-ammissibbiltà tal-istess talba fl-ipote?i simetrika, mill-perspettiva tal-ferg?at stabbiliti fi Stati Membri o?ra. Il-qorti tar-rinviju fil-fatt tistaqsi wkoll lill-Qorti tal-?ustizzja jekk huwiex possibbli, għall-ferg?at stabbiliti fi Stati Membri o?ra, li jie?du inkunsiderazzjoni wkoll u b'mod simetriku, fil-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?hom u fir-rigward tal-obbligi fiskali tag?hom fl-Istat Membru tal-istabbiliment tag?hom stess, id-d?ul kollu tal-kumpannija b?ala tali, ji?ifieri dak tas-sede kif ukoll dak ta' kull wa?da mill-ferg?at l-o?ra.

26. Issa, billi r-ri?oluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali ma tinvolvi l-e?ami tal-modi kif ji?i ddeterminat

il-proporzjon li jista' jitnaqqas tal-ferg?at ta' LCL stabbiliti u ntaxxati fi Stati Membri o?ra, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha g?alhekk, kif issu??eriet il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, tirrifformula l-ewwel domanda li saritilha billi teskludi din id-dimensjoni (10).

27. Fl-a??ar nett, u fit-tielet lok, jidher ?ustifikat li ti?i a??ettata d-distinzjoni proposta mill-qorti tar-rinviju li ting?ata risposta separata u su??essiva g?all-ewwel ?ew? domandi tag?ha li, filwaqt li jqajmu l-istess kwistjoni ta' prin?ipju dwar l-ammissibbiltà tal-“proporzjon dinji”, jiddistingwu s-sitwazzjoni tal-kumpanniji skont jekk g?andhomx ferg?at stabbiliti fi Stati Membri jew fi Stati terzi, fid-dawl, b'mod partikolari, tad-dispo?izzjonijiet spe?ifi?i tal-Artikolu 17(3)(?) tas-Sitt Direttiva 77/388 (11), li jirregolaw id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT fuq l-o??etti u s-servizzi u?ati g?all-iskopijiet tat-tran?azzjonijiet e?enti skont il-punti 1 sa 5 tal-Artikolu 13 B (a) u (d) (12) imwettqa ma' konsumaturi stabbiliti fi Stati terzi.

28. Fil-kuntest ta' din il-kaw?a, LCL essenzjalment issostni li l-prin?ipju tan-newtralità inerenti fis-sistema komuni tal-VAT stabbilita bis-Sitt Direttiva 77/388 je?i?i l-a??ettazzjoni tal-“proporzjon dinji” u dan b'mod partikolari b?ala konsegwenza lo?ika tas-sentenza FCE Bank, i??itata iktar 'il fuq.

29. Min-na?a l-o?ra, il-Gvernijiet tal-Istati Membri li ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub u orali kif ukoll il-Kummissjoni jaqblu, essenzjalment, u fl-ewwel lok, biex iqisu li LCL tag?ti lis-sentenza FCE Bank portata li ma g?andhiex. Huma jqisu, fi kwalunkwe ka?, li s-sistema komuni tal-VAT stabbilita bis-Sitt Direttiva 77/388 u b'mod partikolari l-portata territorjali tag?ha kif ukoll kunsiderazzjonijiet ta' natura Prattika jimpedixxu l-a??ettazzjoni tal-“proporzjon dinji”. Is-Sitt Direttiva 77/388 teskludi l-possibbiltà g?all-Istati Membri li jippermettu li l-persuni taxxabli li jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-le?i?lazzjoni fiskali tag?hom u li je?er?itaw l-attivitajiet tag?hom f'diversi Stati Membri permezz ta' ferg?at jie?du inkunsiderazzjoni d-d?ul mill-bejg? ta' dawn tal-a??ar g?all-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?hom.

B – Fuq it-te?id inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tas-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru, tad-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at stabbiliti fi Stati Membri o?ra (l-ewwel domanda)

30. Billi s-sentenza FCE Bank tokkupa post ?entrali f'din il-kaw?a, huwa indispensabbli, sa?ansitra qabel ma titqies il-kwistjoni tal-ammissibbiltà tat-te?i tal-“proporzjon dinji”, li tikkostitwixxi l-kwistjoni prin?ipali ta' din il-kaw?a (13), li ti?i ddefinita pre?i?ament il-portata tag?ha, b'mod li ji?i determinat sa fejn tista' tikkondizzjona r-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja mill-qorti tar-rinviju.

1. Dwar is-sentenza FCE Bank u l-portata tag?ha

31. G?andu qabel xejn ji?i osservat li s-soluzzjoni li waslet g?aliha l-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza tag?ha FCE Bank fl-ebda mument ma hija qieg?da ti?i dibattuta, la fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali u lanqas quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, la minn LCL u lanqas mill-Istati Membri li ppre?entaw osservazzjonijiet jew mill-Kummissjoni (14). G?all-kuntrarju, is-sentenza FCE Bank tikkostitwixxi l-punt tat-tluq tal-pretensjonijiet ta' LCL u g?aldaqstant g?andu jittie?ed b?ala a??ettat li LCL u l-ferg?at tag?ha inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jaqg?u fil-fattispe?i kkontemplata f'dik is-sentenza, ji?ifieri li huma “ferg?at” u mhux “kumpanniji sussidjarji”. Madankollu g?andu ji?i spe?ifikat, f'dan ir-rigward, li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha ta??erta ru?ha li s-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali taqa' fil-fattispe?i koperta bil-?urisprudenza FCE Bank, billi r-risposti g?ad-domandi li hija tag?mel jitolqu mill-premessa li LCL u d-diversi ferg?at tag?ha jikkostitwixxu entità ?uridika wa?da g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-regoli tal-VAT.

32. Essenzjalment, LCL issostni prin?ipalment u esklu?ivament li l-applikazzjoni tal-

l-urisprudenza FCE Bank i?ib mag?ha, b?ala regola, telf tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT impost fuq l-o?etti u servizzi tal-input akkwistati mis-sede ta' kumpannija kull darba li jintu?aw l-imsemmija o?etti u servizzi g?all-iskopijiet ta' tran?azzjonijiet tal-output intaxxati mwettqa mill-ferg?at tal-imsemmija kumpannija stabbiliti fi Stati Membri o?ra. Fil-fatt, fin-nuqqas li s-sede tkun tista' tiffattura l-imsemmija o?etti u servizzi pprovduti lill-ferg?at, bl-applikazzjoni tal-l-urisprudenza FCE Bank, ma jkunx possibbli g?al dawn tal-a??ar li jnaqqsu l-VAT tal-input fuqhom, im?allsa mis-sede, mill-VAT imposta fuqhom fuq it-tran?azzjonijiet taxxabli tal-output imwettqa minnhom. Tkun biss il-VAT fuq l-ispejje? im?arrba mill-ferg?at infushom fl-Istati Membru tal-istabbiliment tag?hom li tista' titnaqqas b'dan il-mod.

33. Minn dan LCL tidde?i li, ?lief jekk i?arrab telf tad-dritt g?al tnaqqis li jmur kontra l-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT, kumpannija li s-sede tag?ha twettaq kemm tran?azzjonijiet taxxabli kif ukoll tran?azzjonijiet li ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis, fis-sens tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva 77/388, g?andha ne?essarjament tkun tista' tie?u inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?ha tal-VAT imposta fuq l-ispejje? marbuta mat-tran?azzjonijiet taxxabli tag?ha, it-tran?azzjonijiet kollha li g?alilhom ikkontribwixxew l-imsemmija spejje?, kemm dawk imwettqa mis-sede fl-Istat Membru tal-istabbiliment tag?ha kif ukoll dawk imwettqa mill-ferg?at fl-Istat Membru tal-istabbiliment tag?hom.

34. Fil-qosor ?afna, is-sentenza mog?tija mill-Qorti tal-ustizzja fil-kaw?a FCE Bank tg?allimna li kumpannija li g?andha l-istabbiliment prin?ipali tag?ha (is-sede tag?ha) fi Stat Membru (FCE Bank) u stabbiliment stabbli (ferg?a) stabbilit fi Stat Membru ie?or (FCE IT) jiformaw, fir-rigward tal-Istat Membru tal-istabbiliment tal-ferg?a (l-Italja) u sa fejn is-sede tkun ipprovdiet o?etti u servizzi lill-ferg?a, persuna taxxabli wa?da u unika (15) fir-“relazzjonijiet” re?ipro?i tag?hom (16), b'mod li l-eventwali servizzi pprovduti mis-sede tal-kumpannija lill-ferg?a ma jistg?ux ji?u kkwalifikati b?ala provvista ta' servizzi bi ?las fis-sens tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva 77/388, bil-konsegwenza ne?essarja li dawn tal-a??ar ma kinux su?etti g?all-VAT, f'dak il-ka?, fl-Istat Membru tal-ferg?a.

35. Fil-fatt, skont il-l-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja (17), provvista ta' servizzi hija su?etta g?all-VAT biss meta te?isti, bejn il-persuna li tag?ti s-servizzi u l-benefi?jarju, relazzjoni ?uridika li matulha jsir skambju ta' servizzi re?ipro?i. Issa tali relazzjoni ?uridika ma tistax te?isti bejn is-sede ta' kumpannija u l-ferg?a tal-istess kumpannija jekk din tal-a??ar ma twettaqx attività ekonomika indipendenti, ji?ifieri jekk ma tkunx tista' titqies li hija awtonoma fis-sens li hija tbat i-riskju ekonomiku li jirri?ulta mill-attività tag?ha (18). Dan kien il-ka? ta' FCE IT f'dik il-kaw?a, billi hija kienet ferg?a ta' FCE Bank li ma kellhiex kapital inizjali (19).

36. F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li la huwa kkontestat mill-Istati Membri li ppre?entaw osservazzjonijiet u lanqas mill-Kummissjoni li l-applikazzjoni tal-l-urisprudenza FCE Bank tista' teoretikament (20) twassal g?al sitwazzjoni li fiha kumpannija stabbilita fi Stat Membru u li g?andha ferg?at stabbiliti fi Stati Membri o?ra tista' tirre?istra ?ertu telf tad-dritt tag?ha g?al tnaqqis tal-VAT, meta ti?entralizza fi Stat Membru, g?all-finijiet tal-ipote?i tal-ka? pre?enti dak tas-sede tag?ha, l-akkwist ta' o?etti u servizzi u?ati g?al tran?azzjonijiet imwettqa fi Stati Membri o?ra, billi t-tran?azzjonijiet tal-output imwettqa ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa.

37. Madankollu, fis-sentenza tag?ha FCE Bank, il-Qorti tal-ustizzja limitat ru?ha li tidde?iedi li t-tran?azzjonijiet imwettqa mis-sede ta' kumpannija mad-diversi ferg?at tag?ha kellhom ji?u kkunsidrati b?ala tran?azzjonijiet interni u l-portata ta' dik is-sentenza te?awrixxi ru?ha f'din il-kwalifikazzjoni.

38. Fil-fatt, f'dik is-sentenza, il-Qorti tal-ustizzja bl-ebda mod ma ppronunzjat ru?ha dwar il-modi kif titnaqqas il-VAT. G?alkemm huwa minnu li “jista' jkollha” l-konsegwenza li l-VAT fuq l-

imsemmija spejje? tal-input fl-Istat Membru tas-sede "tista'" ma titnaqqasx fil-proporzjon tal-u?u tag?hom fit-tran?azzjonijiet tal-output fl-Istati Membri tal-ferg?at, dan ifisser biss l-esklu?joni ta' wa?da mill-possibbiltajiet kon?epibbli g?all-implimentazzjoni tad-dritt g?al tnaqqis.

39. Madankollu, ma jistax jitqies li l-konsegwenza impli?ita i?da ne?essarja ta' dik is-sentenza hija li ji?i impost fuq l-Istati Membri, b'xi mod korrelattivament jew b?ala tpa?ija, bl-applikazzjoni tal-prin?ipju tan-newtralità inerenti fis-sistema komuni tal-VAT stabbilita bis-Sitt Direttiva 77/388, li jippermettu li kumpannija li parti mill-attivitajiet tag?ha hija e?enti mill-VAT bis-sa??a tal-Artikolu 13 B(d) tal-imsemmija direttiva u g?alhekk ma hijiex eli?ibbli, b?ala regola, g?al tnaqqis tal-VAT, li tikkalkula l-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?ha, skont l-Artikoli 17(5) u 19 tal-imsemmija direttiva, billi tie?u inkunsiderazzjoni d-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at kollha tag?ha.

40. B?ala konklu?joni, g?alkemm huwa minnu li s-sentenza FCE Bank teskludi possibbiltà ta' tnaqqis tal-VAT fuq spejje? mag?mula mis-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru meta ji?u u?ati g?al tran?azzjonijiet imwettqa mill-ferg?at tag?ha fi Stati Membri o?ra, hija madankollu la tag?ti risposta espli?ita u lanqas impli?ita g?all-kwistjoni prin?ipali mqajma permezz ta' din il-kaw?a, ji?ifieri jekk tali kumpannija g?andhiex tie?u inkunsiderazzjoni kemm id-d?ul mill-bejg? tas-sede kif ukoll dak tal-ferg?at tag?ha sabiex tikkalkula l-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?ha fis-sens tal-Artikoli 17(5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388. G?aldaqstant ir-risposta g?al din id-domanda g?andha ti?i mfittxja band'o?ra.

41. Madankollu, qabel ma ji?u e?aminati d-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 17(5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388, li fuqhom LCL tibba?a l-pretensjonijiet tag?ha u li jirregolaw id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT imposti fuq l-o??etti u servizzi u?ati kemm g?al tran?azzjonijiet eli?ibbli g?al tnaqqis kif ukoll g?al tran?azzjonijiet li ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis, g?andha l-ewwel ti?i mfakkra l-portata tad-dritt g?al tnaqqis, kif previst fl-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva 77/388 u interpretat mill-Qorti tal-?ustizzja.

2. Fuq id-dritt g?al tnaqqis, il-prin?ipju tan-newtralità u l-portata territorjali tas-sistema komuni tal-VAT

42. Kif enfasizzat ripetutament il-Qorti tal-?ustizzja, is-sistema ta' tnaqqis stabbilita bl-Artikoli 17 sa 20 tas-Sitt Direttiva 77/388 tikkostitwixxi element fundamentali (21) tas-sistema komuni tal-VAT, billi tfittex li ti?gura n-newtralità tat-taxxa fir-rigward tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, ikunu xi jkunu l-g?anijiet jew ir-ri?ultati tag?hom, sakemm ikunu huma nfushom su??etti g?all-VAT (22). Billi hija taxxa essenzjalment inti?a li tolqot il-konsum, fuq il-post ta' dan il-konsum (23), proporzjonalment g?all-prezz tal-o??etti u tas-servizzi (24), il-VAT tapplika, ?lief fil-ka? ta' e??ezzjonijiet (25), g?al kull tran?azzjoni ta' produzzjoni jew ta' distribuzzjoni, bit-tnaqqis tal-VAT li tkun impost direttament fuq l-ispi?a tad-diversi elementi costituttivi tal-prezz tal-imsemmija o??etti u servizzi(26).

43. Id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva 77/388 ifittex, b'dan il-mod, li, lill-persuna taxxabbli, jtaffilha l-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i kollha tag?ha, sakemm dawn ma jkunux e?entati. L-imsemmija direttiva g?alhekk tippermettilha tnaqqas mill-VAT li ti?bor fuq it-tran?azzjonijiet taxxabbli li twettaq u li g?andha t?allas, il-VAT tal-input impost fuq l-o??etti jew is-servizzi li hija tkun akkwistat g?all-finijiet tal-imsemmija tran?azzjonijiet, sakemm dawn l-ispejje? tal-input ikollhom rabta diretta u immedjata mat-tran?azzjonijiet tal-output (27) jew jistg?u jkunu relatati mal-ispejje? ?enerali tal-persuna taxxabbli u b'hekk jikkostitwixxu elementi costituttivi tal-prezz tat-tran?azzjonijiet tal-output (28).

44. Huwa biss sa fejn o??ett jew servizz jintu?a g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet intaxxati tag?ha li persuna taxxabli tista' tnaqqas, mill-VAT li g?andha t?allas, dik dovuta jew im?allsa g?al dak l-o??ett jew dak is-servizz (29). G?alhekk, it-tnaqqis tal-VAT tal-input, li japplika wkoll sabiex ti?i evitata taxxa doppja (30), huwa b'hekk marbut mal-?bir tal-VAT tal-output (31).

45. Barra minn hekk, l-u?u li jsir mill-o??etti jew mis-servizzi, jew li huwa ma?sub li jsir minnhom, jiddetermina l-portata tat-tnaqqis inizjali li g?alihija intitolata l-persuna taxxabli bis-sa??a tal-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva 77/388 u l-portata tal-eventwali regolarizzazzjonijiet matul il-perijodi segwenti, li g?andhom jitwettqu ta?t il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 20 ta' din id-direttiva (32).

46. L-importanza tad-dritt g?al tnaqqis mog?ti lill-persuni taxxabli tispjega li, ?lief fil-ka? ta' frodi jew ta' abbu? (33), kull limitazzjoni g?andha, min?abba l-impatt tag?ha fuq il-livell tat-tariffa fiskali, tapplika b'mod simili fl-Istati Membri kollha u g?aldaqstant tippresupponi dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li tawtorizzaha espli?itament (34).

47. Min-na?a l-o?ra, kull darba li jintu?aw o??etti jew servizzi akkwistati minn persuna taxxabli g?all-iskopijiet ta' tran?azzjonijiet e?enti jew li ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT (35), ?a?a li hija importanti sabiex wie?ed jifhem tajjeb il-portata tal-prin?ipju tan-newtralità, la jista' jkun hemm ?bir ta' taxxa tal-output u lanqas, konsegwentement, tnaqqis jew rimbors tat-taxxa tal-input im?allsa (36).

48. Skont l-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva 77/388, meta persuna taxxabli tipprovdi o??etti jew servizzi lil persuna taxxabli o?ra li tu?ahom sabiex twettaq tran?azzjoni e?enti skont, pere?empju, l-Artikolu 13 A ta' din l-istess direttiva, din tal-a??ar ma g?andhiex id-dritt, b?ala regola, li tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa, billi, f'ka? b?al dan, l-o??etti u s-servizzi kkon?ernati ma humiex u?ati g?al tran?azzjonijiet intaxxati (37). Dan jispjega l-fenomeni, kultant imsejja? "VAT mo?bija", li skontu spi?a addizzjonali ti?died mal-prezz tal-prodotti jew servizzi u?ati fit-tran?azzjonijiet su??essivi e?enti (38).

49. Huwa biss b'mod e??ezzjonali li s-Sitt Direttiva 77/388 tipprovdi, b'mod partikolari, fl-Artikolu 17(3)(b) u (?) tag?ha (39), g?al dritt g?al tnaqqis tal-VAT relattiva g?al o??etti jew servizzi u?ati g?al tran?azzjonijiet e?enti (40), billi t-termini u?ati mill-imsemmija direttiva f'dan ir-rigward g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett (41).

50. Huwa minn dak li jippreskrivi l-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva 77/388, u g?alhekk b'mod partikolari mid-dritt g?al tnaqqis, li jirri?ulta l-prin?ipju tan-newtralità fiskali, li jikkostitwixxi, b?ala parti integrali mill-mekkani?mu tal-VAT, prin?ipju fundamentali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT implementata permezz tal-le?i?lazzjoni Komunitarja (42).

51. Kultant ikkwalfikat b?ala prin?ipju ?enerali tad-dritt tal-Unjoni inerenti fis-sistema komuni tal-VAT, il-prin?ipju tan-newtralità huwa wkoll espressjoni tal-prin?ipju ?enerali tal-ugwaljanza fit-trattament (43), li jimponi li l-persuni taxxabli jinsabu, fir-rigward tal-VAT, fl-istess kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni, ?lief g?al differenzjazzjoni li tkun o??ettivament i??ustifikata (44).

52. Kif madankollu enfasizzat il-Qorti tal-?ustizzja, il-prin?ipju tan-newtralità, b'kuntrast mal-prin?ipji ?enerali l-o?ra tad-dritt tal-Unjoni, ma g?andux status kostituzzjonali u je?tie? tfassil le?i?lattiv li jista' jsir biss permezz ta' att tad-dritt Komunitarju sekondarju (45). G?alhekk ma huwiex regola tad-dritt primarju i?da pjuttost prin?ipju ta' interpretazzjoni (46), li g?andu b'mod partikolari jiggwida lill-Istati Membri fl-adozzjoni tal-le?i?lazzjoni tag?hom li ti?gura t-traspo?izzjoni tas-Sitt Direttiva 77/388.

53. F'dan ir-rigward tal-a??ar, g?andu ji?i enfasizzat li, g?alkemm is-sistema komuni tal-VAT stabbilita permezz tas-Sitt Direttiva 77/388, li wie?ed mill-g?anijiet prin?ipali tag?ha, kif jirri?ulta mit-tieni premessa tag?ha, huwa l-garanzija tar-ri?orsi proprji tal-Unjoni permezz tal-?bir ta' taxxa imposta bl-applikazzjoni ta' rata komuni imsejsa fuq stima stabbilita b'mod uniformi skont regoli, hija tibqa', minkejja din l-armonizzazzjoni, ikkaratterizzata b'mod qawwi mill-portata territorjali, u g?alhekk Statali, tal-funzjonament tag?ha. Billi l-armonizzazzjoni mwettqa permezz tal-imsemmija direttiva hija biss parzjali, te?isti sistema legali tal-VAT differenti f'kull Stat Membru. Fil-qosor, g?alkemm hija su??etta g?al sistema komuni, il-VAT tibqa' taxxa li taqa' ta?t is-sovrانيت? fiskali tal-Istati Membri, sovrانيت? li tinsab espressa fid-diversi dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva 77/388 li jaqg?u ta?t il-portata territorjali tal-imsemmija sistema komuni.

54. B'mod partikolari, kif il-Qorti tal-?ustizzja kellha l-okka?joni tenfasizza, l-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva 77/388, li jiddetermina b'mod uniformi l-post ta' rabta fiskali tal-provvisti ta' servizzi, ifittex li jistabbilixxi, kif jirri?ulta mis-seba' premessa tal-imsemmija direttiva, tqassim razzjonali tal-isferi ta' applikazzjoni tal-li?ijiet nazzjonali dwar il-VAT u g?alhekk g?andu l-g?an li jevita, minn na?a, il-kunflitti ta' kompetenzi li jistg?u jwasslu g?al taxxa doppja u, min-na?a l-o?ra, in-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d?ul (47).

55. Il-prin?ipju, imfakkar iktar 'il fuq, li skontu "il-VAT trid tit?allas, indipendentement mill-ammont tag?ha, lill-Istat Membru fejn isir il-konsum finali tal-o??ett" (48), jippermetti "tqassim pre?i? tad-d?ul mill-VAT fuq it-tran?azzjonijiet intra-Komunitarji u ti?gura wkoll delimitazzjoni ?ara tas-sovrانيت? fiskali tal-Istati Membri kkon?ernati"(49).

56. G?all-benefi??ju tal-argumenti pre?edenti, u qabel ma ti?i e?aminata pre?i?ament ir-risposta li g?andha ting?ata lid-domandi tal-qorti tar-rinviju, g?andu ji?i ppre?entat fil-qosor il-modi kif ji?i kkalkulat id-dritt g?al tnaqqis mog?ti lill-persuni taxxabbli li jipprovdu huma stess o??etti jew servizzi mhux kompletament su??etti g?all-VAT.

3. Fuq il-proporzjon li jista' jitnaqqas (Artikoli 17(5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388)

57. Fl-ipote?ijiet li fihom il-persuna taxxabbli twettaq, fl-istess ?in u b?ala regola b'mod indistint, tran?azzjonijiet taxxabbli u tran?azzjonijiet li ma humiex eli?ibbli g?al tnaqqis, it-tnaqqis huwa permess biss, skont l-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva 77/388, g?all-parti tal-VAT tal-input totali m?allsa li hija proporzjonali g?all-ammont relattiv g?at-tran?azzjonijiet taxxabbli, u dan il-proporzjon huwa determinat g?at-tran?azzjonijiet kollha tal-persuna taxxabbli skont l-Artikolu 19 tal-imsemmija direttiva.

58. Dawn id-dispo?izzjonijiet huma inti?i sabiex jippermettu lil persuna taxxabbli li takkwista o??etti jew servizzi g?all-e?er?izzju kemm ta' attivitajiet intaxxati kif ukoll ta' attivitajiet e?enti li tnaqqas, mit-tran?azzjonijiet kollha mwettqa, is-sehem proporzjonali tal-VAT imposta fuq l-akkwist tal-imsemmija o??etti jew servizzi li jikkorrispondi g?all-u?u tag?hom fl-attivitajiet intaxxati tag?ha (50) u b'hekk isegwi l-lo?ika tad-dritt g?al tnaqqis innifsu.

59. It-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva 77/388 madankollu jawtorizza lill-Istati Membri li jwarrbu dak li huwa previst fis-subparagrafi pre?edenti u jipprovdu mod ie?or g?all-fakult? jew g?all-obbligu tal-persuni taxxabbli li jag?mlu kalkolu individwalizzat, u f'dan is-sens distint, g?al kull "settur tan-negozju" [punti (a) u (b)] jew li jiddeterminaw it-tnaqqis fuq il-ba?i tal-"u?u reali" tal-o??etti u servizzi u?ati kollha jew parti minnhom [punt (?)], i?da wkoll li jimponu l-proporzjon prin?ipali jew li jawtorizzawh, liema tieni g?a?la tinvolvi, b'mod partikolari, il-possibilit? ta' proporzjonijiet o?ra [punt (d)].

60. Me?uda fit-totalit? tag?hom, id-dispo?izzjonijiet tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-

Sitt Direttiva 77/388, li huma s-su??ett tat-tielet domanda tal-qorti tar-rinviju, g?andhom b'mod partikolari l-g?an li jippermettu lill-Istati Membri li jaslu, billi jie?du inkunsiderazzjoni l-karatteristi?i spe?ifi?i partikolari g?all-attivitajiet tal-persuna taxxabbli, g?al ri?ultati iktar pre?i?i minn dawk li l-metodu tal-proporzjon jista' jippermetti (51), filwaqt li ti?i osservata l-effettività tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tal-imsemmija direttiva u tal-prin?ipji li fuqhom hija bba?ata s-sistema komuni tal-VAT, b'mod partikolari dawk tan-newtralità fiskali u tal-proporzjonalità (52).

61. Kif osserva l-Gvern tar-Renju Unit, l-e?istenza nfisha ta' dawn l-g?a?liet alternattivi tippermetti li ji?i kkonstatat li s-sistema tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tista' mhux dejjem tag?ti lok g?al korrispondenza perfettament e?atta bejn il-proporzjon tal-VAT li jista' ji?i rkuprat fuq spejje? tal-input u l-u?u effettiv tal-imsemmija spejje? fit-tran?azzjonijiet tal-output.

4. Fuq id-domanda jekk is-Sitt Direttiva 77/388 timponix l-applikazzjoni tal-“proporzjon dinji”

62. Kif jirri?ulta mill-argumenti pre?edenti u kif enfasizzaw kemm LCL kif ukoll il-Gvern Fran?i? u l-Kummissjoni, l-Artikoli 17(2) sa (5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388 ma jipprovdux risposta espli?ita g?ad-domanda jekk is-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru g?andhiex tie?u inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?ha, id-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at tag?ha stabbilit fi Stati Membri o?ra.

63. B'mod ?enerali ?afna, kemm id-difensuri kif ukoll l-avversarji tal-“proporzjon dinji” ?viluppaw diversi argumenti bil-g?an sabiex juru, skont na?a jew o?ra, li dan it-te?id inkunsiderazzjoni japplika bis-sa??a u bl-applikazzjoni tal-prin?ipju tan-newtralità tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita permezz tas-Sitt Direttiva 77/388, jew li huwa esklu?, fid-dawl tal-portata territorjali tal-imsemmija sistema u tad-diffikultajiet pratti?i li tqajjem l-implementazzjoni tag?ha, kemm g?all-persuni taxxabbli kif ukoll g?all-amministrazzjonijiet fiskali ta' kontroll.

64. Issa kif jirri?ulta mill-anali?i pre?edenti, il-mod konkret kif ji?i e?er?itat id-dritt g?al tnaqqis fuq it-tran?azzjonijiet imwettqa minn kumpannija b?al LCL, stabbilita fi Stat Membru, u l-ferg?at tag?ha, stabbiliti fi Stati Membri o?ra, kif ukoll il-portata ta' dan id-dritt, jiddependu fil-parti l-kbira tag?hom minn ?ertu numru ta' g?a?liet mag?mula liberament mill-Istati Membri li fir-rigward tag?hom g?andhom l-istatus ta' persuna taxxabbli, u b'mod partikolari (53) bejn wie?ed jew l-ie?or mill-metodi li bihom ji?i ddeterminat id-dritt g?al tnaqqis previsti fl-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva 77/388. Din id-dispo?izzjoni t?alli ?ertu mar?ni ta' manuvra (54) lill-Istati Membri sabiex jorganizzaw id-dritt g?al tnaqqis bl-iktar mod adegwat g?all-karatteristi?i spe?ifi?i partikolari g?all-attivitajiet tal-persuni taxxabbli, bil-g?an li tkun iggarantita n-newtralità tal-VAT bl-iktar mod pre?i?i possibbli.

65. Fin-nuqqas ta' dispo?izzjoni espli?ita tad-dritt tal-Unjoni f'dan ir-rigward, huma g?alhekk fl-ewwel lok u qabel xejn l-awtoritajiet u l-qrati nazzjonali kompetenti li g?andhom jiddeterminaw, fil-limiti stabbiliti bl-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva 77/388 u filwaqt li ji?u osservati l-prin?ipji inerenti fis-sistema komuni tal-VAT li din tal-a??ar tistabbilixxi, il-modi konkret kif ji?i e?er?itat id-dritt g?al tnaqqis li minnu g?andhom jibbenefikaw il-persuni taxxabbli li, b?alma ssostni LCL, jakkwistaw, fi Stat Membru, o??etti u servizzi u?ati g?at-tran?azzjonijiet tal-output imwettqa minn ferg?at stabbiliti fi Stati Membri o?ra.

66. Barra minn hekk, LCL essenzjalment enfasizzat f'dan ir-rigward, fil-kuntest tar-risposta tag?ha g?at-tielet domanda tal-qorti tar-rinviju, li ma kienx possibbli g?aliha li tikkostitwixxi setturi tan-negozju distinti, min?abba d-dritt nazzjonali applikabbli g?ad-dritt g?al tnaqqis fid-data tal-fatti tal-kaw?a prin?ipali, b'mod li dan id-dritt ma kien jistabbilixxi ebda distinzjoni skont il-mod ta' organizzazzjoni tal-kumpanniji (55).

67. ?ertament, u kif jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja analizzata iktar 'il fuq, id-

dritt g?al tnaqqis g?andu jikkorrispondi, b?ala regola u kemm jista' jkun, g?all-VAT tal-input im?allsa fuq l-akkwist ta' o??etti u servizzi u?ati g?al tran?azzjonijiet li ma humiex e?enti. Madankollu dan ir-rekwi?it ma jinvolvi ne?essarjament l-obbligu g?all-Istati Membri li jipprovdu li jittie?ed sistematikament inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas ta' kumpannija taxxabli, previst fl-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 17(5) u fl-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva 77/388, id-d?ul mill-bejg? totali tag?ha, ji?ifieri kemm dak tas-sede kif ukoll dak tal-ferg?at kollha tag?ha stabbiliti fi Stati Membri o?ra, bir-riskju, kif enfasizzaw il-Gvernijiet tal-Istati Membri kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet u l-Kummissjoni, li l-proporzjon li jista' jitnaqqas ji??a??ad mit-tifsira nfisha tieg?u.

68. F'dan ir-rigward g?andu ji?i enfasizzat, kif g?amlu l-Gvern tar-Renju Unit u l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?hom, li l-argumentazzjoni ta' LCL tfittex li tistieden lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tiddefinixxi, b'mod ?enerali, il-prin?ipji teoreti?i li g?andhom jirregolaw id-determinazzjoni tal-proporzjon li jista' jitnaqqas fil-ka? ta' kumpannija li s-sede tag?ha stabbilita fi Stat Membru ti??entralizza spejje? u?ati b'mod partikolari g?al tran?azzjonijiet imwettqa mill-ferg?at tag?ha fi Stati Membri o?ra, ming?ajr ma tipprovdi l-i?ken ?ifra (56) la dwar l-ammont globali tal-imsemmija spejje? komuni, la dwar il-proporzjon tat-tran?azzjonijiet intaxxati tal-ferg?at li ju?aw dawn tal-a??ar u lanqas l-i?ken indikazzjoni dwar ir-rabta diretta u immedjata, me?tie?a mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, bejn l-ispejje? tal-input imwettqa mis-sede u t-tran?azzjonijiet tal-output eli?ibbli g?al tnaqqis imwettqa mill-ferg?at.

69. Issa t-telf tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT li LCL tilmenta minnu huwa ta' natura imprevedibbli, billi jiddependi, barra mill-g?a?liet mag?mula mid-diversi Stati Membri inkwistjoni msemmija iktar 'il fuq, mill-volum relattiv tat-tran?azzjonijiet taxxabli b'relazzjoni mat-tran?azzjonijiet e?enti mwettqa rispettivament mis-sede tal-kumpannija u l-ferg?at tag?ha u mill-volum tal-ispejje? komuni mag?mula mis-sede g?all-benefi??ju tal-ferg?at tag?ha.

70. Kuntrarjament g?al dak li ssostni LCL, ma jistax jitqies li n-nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni tad-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at iwassal g?al ksur tal-ugwaljanza fit-trattament, li huwa stess imur kontra l-prin?ipju tan-newtralit , bejn il-kumpanniji skont jekk g?andhomx ferg?at biss fl-Istat Membru tal-istabbiliment tag?hom jew g?andhomx ferg?at fi Stati Membri o?ra jew inkella bejn il-kumpanniji li g?andhom ferg?at u dawk li jikkontrollaw kumpanniji sussidjarji (57).

71. Kumpannija li g?andha s-sede tag?ha u ferg?at fi Stat Membru wie?ed ma hijiex, fir-rigward tas-sistema o??ettiva stabbilita bis-Sitt Direttiva 77/388, fl-istess sitwazzjoni b?al kumpannija li g?andha ferg?at fi Stati Membri o?ra. Fil-fatt, l-ewwel wa?da hija b?ala regola taxxabli fi Stat Membru wie?ed u g?aldaqstant taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT ta' dak l-Istat Membru wie?ed, filwaqt li t-tieni wa?da hija taxxabli f'daqstant Stati Membri daqs kemm hemm postijiet fejn hija g?andha sussidjarja (58) u g?alhekk, me?ud inkunsiderazzjoni l-post ta' tassazzjoni tal-attivitajiet tag?ha, taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni territorjali ta' kull wa?da mil-le?i?lazzjonijiet dwar il-VAT tal-imsemmija Stati Membri.

72. Barra minn hekk u bl-istess mod, kumpannija li g?andha ferg?at b?ala regola ma hijiex, fir-rigward tal-VAT u fid-dawl tal-?urisprudenza FCE Bank, fl-istess sitwazzjoni b?al kumpannija parent fir-rigward tas-sussidjarji tag?ha (59). Kif fakkret il-Qorti tal-?ustizzja, il-persuni indipendenti mill-perspettiva ?uridika, i?da b'rabtiet stretti ma' xulxin fuq livell finanzjarju, ekonomiku u tal-organizzazzjoni, jistg?u jitqiesu b?ala persuna taxxabli wa?da, skont l-Artikolu 4(4) tas-Sitt Direttiva 77/388, biss meta jkun stabbiliti fit-territorju tal-istess Stat Membru wie?ed (60).

73. Fl-a??ar nett, il-Qorti tal-?ustizzja kellha wkoll l-okka?joni tenfasizza li l-persuni taxxabbli kienu ?ielsa li jag??lu l-istrutturi ta' organizzazzjoni u l-modi ta' tran?azzjoni li huma jqisu li huma l-iktar adatti g?all-attivitajiet ekonomi?i tag?hom u g?all-finijiet li jillimitaw il-pi?ijiet ta' taxxa tag?hom (61), li jinkludu l-organizzazzjoni u t-tqassim tal-ispejje? b?ala grupp.

74. G?aldaqstant, g?andu ji?i de?i?, b'risposta g?all-ewwel domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju, li l-Artikoli 17(2) u (5) u 19 tas-Sitt Direttiva 77/388 g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jobbligawx lill-Istati Membri li jipprovdu li jittie?ed inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas ta' kumpannija li s-sede tag?ha hija stabbilita fit-territorju tag?hom, id-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at tal-imsemmija kumpannija stabbiliti fi Stati Membri o?ra.

C – Fuq it-te?id inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tas-sede ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru, tad-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at stabbiliti fi Stati terzi (it-tieni domanda)

75. Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll lill-Qorti tal-?ustizzja jekk, fid-dawl tal-Artikoli 17(3)(a) u (?) tas-Sitt Direttiva 77/388 (62), kumpannija li s-sede tag?ha hija stabbilita fi Stat Membru g?andhiex tie?u inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tag?ha, id-d?ul mill-bejg? tal-ferg?at tag?ha stabbiliti fi Stati terzi u g?aldaqstant, u g?alhekk essenzjalment, jekk ir-risposta mog?tija g?all-ewwel domanda dwar il-ferg?at stabbiliti fl-Istati Membri l-o?ra tapplikax ukoll g?all-ferg?at stabbiliti fl-Istati terzi.

76. L-Artikolu 17(3)(a) tas-Sitt Direttiva 77/388 jipprovdi li l-Istati Membri g?andhom jag?tu wkoll lil kull persuna taxxabbli t-naqqis jew ir-rimbors tal-VAT imposta fuq l-o??etti u s-servizzi u?ati g?all-iskopijiet tat-tran?azzjonijiet tag?hom "imwettqa f'pajji? ie?or" li jistg?u jkunu eli?ibbli g?al tnaqqis jekk huma saru fit-territorju tal-pajji?.

77. Il-kwistjoni jekk provvisti ta' servizzi twettqux "f'pajji? ie?or" g?andha ti?i ri?olta bl-applikazzjoni tar-regoli stabbiliti bl-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva 77/388 (63). F'dan il-ka?, il-?ames in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva 77/388 (64) jispe?ifika li l-post tat-tran?azzjonijiet bankarji u finanzjarji mog?tija lil konsumaturi stabbiliti fi Stat Membru ie?or jew fi Stat terz huwa, b'mod partikolari, il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa s-sede tan-negozju tieg?u jew stabbiliment fiss.

78. Min-na?a tieg?u, l-Artikolu 17(3)(?) tas-Sitt Direttiva 77/388 jipprovdi li l-Istati Membri jag?tu wkoll lil kull persuna taxxabbli d-dritt g?al tnaqqis jew rimbors tal-VAT imposta fuq l-o??etti u s-servizzi u?ati g?all-iskopijiet tat-tran?azzjonijiet e?enti tag?ha skont il-punti 1 sa 5 tal-Artikolu 13 B(a) u (d) (65), b'mod partikolari, meta l-konsumatur huwa stabbilit barra l-Komunità.

79. Dawn l-esportazzjonijiet destinati g?al Stati terzi huma g?alhekk iddefiniti bl-istess termini b?alma huma s-servizzi "imwettqa f'pajji? ie?or" skont l-Artikoli 17(3)(a) u 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva 77/388.

80. Minn dawn id-dispo?izzjonijiet jirri?ulta li l-esportazzjonijiet ta' servizzi bankarji u finanzjarji e?enti elenkati fil-punti 1 sa 5 tal-Artikolu 13 B(a) u (d) tas-Sitt Direttiva 77/388 jibbenefikaw biss minn dritt g?al tnaqqis jew rimbors meta jkunu ddestinati g?al konsumaturi stabbiliti fi Stati terzi.

81. F'dan il-ka?, madankollu, mill-pro?ess jirri?ulta li LCL tippretendi dritt g?al tnaqqis mhux fuq it-tran?azzjonijiet imwettqa mis-sede tag?ha u ddestinati g?al konsumaturi stabbiliti fi Stati terzi, ji?ifieri l-esportazzjoni ta' servizzi finanzjarji u bankarji mwettqa mis-sede tag?ha, i?da t-te?id inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jitnaqqas tal-imsemmija sede, tad-d?ul mill-bejg? mag?mul mill-ferg?at tag?ha stabbiliti fi Stati terzi. Billi s-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma taqax ta?t dawn id-dispo?izzjonijiet, huma ma jistax ikollhom impatt fuq ir-risposta li

għandha tingħata lit-tieni domanda tal-qorti tar-rinvju.

82. F'dawn i-kustanzji u sa fejn, permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja tispjefika jekk ir-risposta mogħtija lill-ewwel domanda dwar il-fergħat stabbiliti fl-Istati Membri l-oħra tapplikax ukoll għall-fergħat stabbiliti fl-Istati terzi, għandu jiġi deċiż li, bl-istess mod kif Stat Membru ma jistax ikun obbligat jipprovdi li jittieged inkunsiderazzjoni, fil-kuntest tal-kalkolu tal-proporzjon li jista' jtnaqqas ta' kumpannija taxxabbli fl-imsemmi Stat Membru, id-dħul mill-bejgħ tal-fergħat tagħha stabbiliti fi Stati Membri oħra, għall-istess raġunijiet, huwa ma jistax ikun obbligat jipprovdi li jittieged inkunsiderazzjoni d-dħul mill-bejgħ tal-fergħat tal-imsemmija kumpannija stabbiliti fi Stati terzi.

83. Fid-dawl tar-risposta negattiva li qiegħed jiġi propost li tingħata għall-ewwel tliet domandi magħmula mill-qorti tar-rinvju, ma huwiex neċessarju li tingħata risposta għat-tielet u r-raba' domandi.

V – Konkluzjoni

84. Fid-dawl tal-analiżi preċedenti, nipproponi li l-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi kif se jgħad-domandi preliminari magħmula mill-Conseil d'État:

“L-Artikoli 17(2), (3) u (5) u 19 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima, għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jobligawx lill-Istati Membri li jipprovdu għat-tegħid inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tal-proporzjon li jista' jtnaqqas ta' kumpannija li s-sede tagħha hija stabbilita fit-territorju tagħhom, tad-dħul mill-bejgħ tal-fergħat tal-imsemmija kumpannija stabbiliti fi Stati Membri oħra jew fi Stati terzi”.

1 – Lingwa oriġinali: il-Franġiż.

2 – Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (FUE Edizzjoni Speċjali bil-Malti *Kap. 9, Vol. 1, p. 23*).

3 – FUE L 347, p. 1.

4 – Ara l-Artikolu 412 tad-Direttiva 2006/112.

5 – C-210/04, para. 12803.

6 – Ara dawk li llum huma d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 167 sa 173 tad-Direttiva 2006/112.

7 – Ara dawk li llum huma d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 174 sa 175 tad-Direttiva 2006/112.

8 – Iktar 'il quddiem “il-KET”.

9 – Iktar 'il quddiem “LCL”.

10 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenza FCE Bank, iktata iktar 'il fuq (punti 21 u 22), u l-urisprudenza iktata.

11 – Ara dawk li llum huma d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 169(?) tad-Direttiva 2006/112.

12 – Ara dawk li llum huma d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 135 u 136 tad-Direttiva 2006/112.

13 – Ir-relatur pubbliku tal-kawża prinċipali quddiem il-Conseil d'État, li kkonkluda li l-“prinċipju

tan-newtralità” tal-VAT kien jidher li jimmilita favur it-te?i tal-“proporzjon dinji”, enfasizza l-importanza ta’ kwistjoni li “tolqot l-elementi fondamentali tas-sistema komuni tal-VAT” u konsegwentement irrakkomanda lill-qorti amministrattiva g?olja Fran?i?a li tag?mel dawn id-domandi preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja. Ara C. Legras, *Le prorata de TVA peut-il être mondialisé, conclusions sous Conseil d’État*, 11 ta’ Lulju 2011, Nru 301849, Sté. Crédit Lyonnais, RFJ, 2011, Nru 10, études et doctrines, p. 917. Ara wkoll M. Guichard u W. Stemmer, *Prestations intra-entreprises et TVA, Droit fiscal*, 2007, n° 11, p. 273; C. Amand u V. Lenoir, *Prorata de déduction de la TVA par les intermédiaires financiers : le chiffre d’affaires des opérations de crédit est-il constitué par les intérêts bruts ou la marge brute ?*, Banque & Droit, 2005, Nru°101, p.10; J.-C. Bouchard, u O. Courjon, *Le prorata et le principe de neutralité, Droit fiscal*, 2006, Nru 48, p. 2058; W. Stemmer, *TVA. Prorata mondial : entre le marteau et l’enclume !*, Droit fiscal, 2011, Nru 30, act. Nru 241; C. Sniadower, *Faut-il craindre la mondialisation ? à propos de la décision Sté Le Crédit Lyonnais sur le calcul du prorata de déduction de la TVA*, Droit Fiscal, 2011, Nru 44, Comm. Nru 573; V. Grundt, u R. Hamacher, *Le prorata de déduction de TVA par les organismes financiers en Allemagne*, Droit fiscal, 2007, Nru 15, p. 404.

14 – Kif enfasizza r-relatur pubbliku quddiem il-Conseil d’État fil-konklu?jonijiet tieg?u, i?itati iktar ’il fuq, il-Conseil d’État kien adotta huwa stess is-soluzzjoni li waslet g?aliha l-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza tag?ha FCE Bank. Ara s-sentenzi tad-9 ta’ Jannar 1981, Société Timex Corporation (Nru 10145, Droit fiscal, 1981, Nru 23, comm. Nru 1237) u tad-29 ta’ ?unju 2001, Banque Sudameris (Nru 176105, RJF 10/01, Nru 1217, konklu?jonijiet G. Goulard, p. 811, Droit Fiscal, 2001, Nru 46, comm. Nru 1056); dwar din il-?urisprudenza, ara, b’mod partikolari, M. Guichard, u W. Stemmer, *op. cit.*; C. Sniadower, *op. cit.*

15 – Punt 37 tas-sentenza. Fil-punt 41 tas-sentenza, huwa spe?ifikat ukoll li l-ferg?a ma g?andhiex tikkostitwixxi entità ?uridika distinta mis-sede tal-kumpannija.

16 – Punt 41 tas-sentenza.

17 – Punt 34 tas-sentenza.

18 – Punt 35 tas-sentenza.

19 – Punt 37 tas-sentenza. Dwar dan il-punt, ara wkoll il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Leger, punti 38 *et seq.*

20 – F’dan ir-rigward, il-Gvern tar-Renju Unit jispjega, u jsostni din l-ispegazzjoni b’e?empji konkreti, li t-telf tat-tnaqqis tal-VAT huwa imprevedibbli, min?abba d-diversi fatturi involuti fil-kalkolu tal-proporzjon.

21 – Ara s-sentenza tal-14 ta’ Frar 1985, Rompelman (268/83, ?abra p. 655, punt 19).

22 – Ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tal-21 ta’ Settembru 1988, Il-Kummissjoni vs Franza (50/87, ?abra p. 4797, punt 15); tas-26 ta’ April 2005, “Goed Wonen” (C?376/02, ?abra p. l?3445, punt 26); tat-12 ta’ Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport (C-284/11, punti 43 u 44).

23 – Konformement mal-g?an li l-Artikolu 4 tal-Ewwel Direttiva tal-Kunsill 67/227/KEE, tal-11 ta’ April 1967, fuq l-armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjoni tal-Istati Membri dwar it-taxxi fuq il-bejg? (?U *Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 3*) ifittex li jil?aq, f’dan ir-rigward, ara wkoll is-seba’ premessa tad-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta’ Di?embru 1991, li tissupplimenta s-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud u temenda d-Direttiva 77/388/KEE bil-?sieb li tne??i l-fruntieri fiskali (?U *Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 160*).

- 24 – Skont l-Artikolu 2 tal-Ewwel Direttiva 67/227/KEE, i??itata iktar 'il fuq; ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Banca popolare di Cremona (C?475/03, ?abra p. l?9373, punt 21).
- 25 – Dwar is-sistema tran?itorja ta' e?enzjoni tal-provvisti intrakomunitarji ta' o??etti prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 28cA(a) tas-Sitt Direttiva 77/388, ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-6 ta' Lulju 1995, BP Soupergaz (C?62/93, ?abra p. l?1883, punt 16); tas-6 ta' Lulju 2006, Kittel u Recolta Recycling (C?439/04 u C?440/04, ?abra p. l?6161, punt 49), u tas-27 ta' Settembru 2012, VSTR (C?587/10, punti 27 u 28).
- 26 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi BP Soupergaz, i??itata iktar 'il fuq (punt 16); tat-12 ta' Jannar 2006, Optigen *et* (C?354/03, C?355/03 u C?484/03, ?abra p. l?483, punt 54), u tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik (C?285/11, punt 28).
- 27 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-6 ta' April 1995, BLP Group (C?4/94, ?abra p. l?983, punt 19); tat-8 ta' ?unju 2000, Midland Bank (C?98/98, ?abra p. l?4177, punt 20); tat-3 ta' Marzu 2005, Fini H (C?32/03, ?abra p. l?1599, punt 26), u tat-8 ta' Frar 2007, Investrand (C?435/05, ?abra p. l?1315, punt 23).
- 28 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-22 ta' Frar 2001, Abbey National (C?408/98, ?abra p. l?1361, punti 35 u 38 sa 40); tas-27 ta' Settembru 2001, Cibo Participations (C?16/00, ?abra p. l?6663), u tas-6 ta' Settembru 2012, Portugal Telecom, (C?496/11, punt 37).
- 29 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-4 ta' Ottubru 1995, Armbrecht (C?291/92, ?abra p. l?2775, punt 27), u tal-15 ta' Di?embru 2005, Centralan Property (C?63/04, ?abra p. l?11087, punt 54).
- 30 – Ara s-sentenza tat-30 ta' Marzu 2006, Uudenkaupungin kaupunki (C?184/04, ?abra p. l?3039, punt 24).
- 31 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Uudenkaupungin kaupunki, i??itata iktar 'il fuq (punt 24); tal-14 ta' Settembru 2006, Wollny (C?72/05, ?abra p. l?8297, punt 20), u tat-22 ta' Di?embru 2010, RBS Deutschland Holdings (C?277/09, ?abra p. l?13805, punt 35).
- 32 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-11 ta' Lulju 1991, Lennartz (C?97/90, ?abra p. l?3795, punt 15); tat-8 ta' ?unju 2000, Schlo?stra?e (C?396/98, ?abra p. l?4279, punt 37), u Centralan Property, i??itata iktar 'il fuq (punt 54).
- 33 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-21 ta' Frar 2006, Halifax *et* (C?255/02, ?abra p. l?1609); Fini H, i??itata iktar 'il fuq (punt 31), u RBS Deutschland Holdings, i??itata iktar 'il fuq (punti 48 *et seq*).
- 34 – Ara s-sentenzi Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq (punt 15); BP Soupergaz, i??itata iktar 'il fuq (punt 18), u tat-8 ta' Jannar 2002, Metropol u Stadler (C?409/99, ?abra p. l?81, punt 42).
- 35 – F'dan ir-rigward, ara s-sentenzi tat-22 ta' ?unju 1993, Sofitam (C?333/91, ?abra p. l?3513, punti 13 u 14); Cibo Participations, i??itata iktar 'il fuq (punt 44), u tad-29 ta' April 2004, EDM (C?77/01, ?abra p. l?4295, punt 44).
- 36 – Ara, pere?empju, is-sentenza Uudenkaupungin kaupunki, i??itata iktar 'il fuq (punt 24); Wollny, i??itata iktar 'il fuq (punt 20); tat-12 ta' Frar 2009, Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (C?515/07, ?abra p. l?839, punt 28); tad-29 ta' Ottubru 2009, SKF

(C-29/08, ?abra p. I-10413, punt 59); u tas-16 ta' Frar 2012, Eon Aset Menidjmunt (C-118/11, punt 44).

37 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tad-19 ta' Jannar 1982, Becker (8/81, ?abra p. 53, punt 44); tas-26 ta' Settembru 1996, Debouche (C-302/93, ?abra p. I-4495, punt 16), u tas-7 ta' Di-embriu 2006, Eurodental (C-240/05, ?abra p. I-11479, punt 26).

38 – F'dan ir-rigward, ara d-deskrizzjoni tal-fenomeni mill-Kummissjoni fil-*Consultation Paper on modernising Value Added Tax obligation for financial services and insurances* tagha, ipprezentat fil-kuntest tas-sej? a g?al kontribuzzjonijiet dwar ir-revi?joni tal-le?i?lazzjoni Komunitarja relattiva g?at-trattament tas-servizzi finanzjarji fir-rigward tal-VAT immedija f'Marzu 2006

(http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/consultations/tax/modernising_VAT).

39 – Dwar l-impatt tal-Artikolu 17(3)(?) tas-Sitt Direttiva 77/388 fuq il-kaw?a prin?ipali, ara l-argumenti dwar il-ferg?at ta' LCL stabbiliti fi Stati terzi iktar 'l isfel.

40 – Ara s-sentenza BLP Group, i?itata iktar 'il fuq (punt 23).

41 – Ara s-sentenza Eurodental, i?itata iktar 'il fuq (punt 33).

42 – Sentenza tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark (C-174/08, ?abra p. I-10567, punti 39 sa 45).

43 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-8 ta' ?unju 2006, L.u.P. (C-106/05, ?abra p. I-5123, punt 48); tal-10 ta' April 2008, Marks & Spencer (C-309/06, ?abra p. I-2283, punt 49).

44 – G?all-prodotti illegali b?alma huma d-drogi esklu?i minn kull kompetizzjoni, ara s-sentenzi tal-5 ta' Lulju 1988, Mol (269/86, ?abra p. 3627, punti 17 u 18) u Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat (289/86, ?abra p. 3655, punti 19 u 20); g?all-o?etti li l-esportazzjoni tagha lejn ?erta destinazzjoni hija pprojbita, ara s-sentenza tat-2 ta' Awwissu 1993, Lange (C-111/92, ?abra p. I-4677, punti 16 u 17).

45 – Ara s-sentenza NCC Construction Danmark, i?itata iktar 'il fuq (punt 42).

46 – Ara s-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, Deutsche Bank (C-44/11, punt 45), u l-punt 60 tal-konkluzjonijiet tal-Avukat ?enerali Sharpston.

47 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-4 ta' Lulju 1985, Berkholz (168/84, ?abra p. 2251, punt 14); tat-23 ta' Jannar 1986, Trans Tirreno Express (283/84, ?abra p. 231, punt 14); tal-20 ta' Frar 1997, DFDS (C-260/95, ?abra p. I-1005, punt 18); tas-6 ta' Novembru 1997, Reisebüro Binder (C-116/96, ?abra p. I-6103, punt 12); tal-11 ta' Settembru 2003, Cookies World (C-155/01, ?abra p. I-8785, punt 46); tad-29 ta' Marzu 2007, Aktiebolaget NN (C-111/05, ?abra p. I-2697, punt 43); tas-26 ta' Jannar 2012, ADV Allround (C-218/10, punt 27).

48 – Ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-27 ta' Settembru 2007, Collée (C-146/05, ?abra p. I-7861, punt 7).

49 – Sentenza tas-6 ta' April 2006, EMAG Handel Eder (C-245/04, ?abra p. I-3227, punt 40). Ara wkoll il-punt 67 tal-konkluzjonijiet tieg?i fil-kaw?a R. (sentenza tas-7 ta' Di-embriu 2010, C-285/09, ?abra p. I-12605), u r-referenzi ?itati.

- 50 – Sentenza tas-6 ta' Marzu 2008, Nordania Finans u BG Factoring (C?98/07, ?abra p. I?1281, punt 20, li tirriprodu?i l-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Bot).
- 51 – F'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Di?embru 2008, Royal Bank of Scotland (C?488/07, ?abra p. I?10409, punt 24).
- 52 – Sentenza tat-8 ta' Novembru 2012, BLC Baumarkt (C?511/10, punti 15 u 16).
- 53 – F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar hawnhekk li l-Artikolu 13? tas-Sitt Direttiva 77/388 jippermetti lill-Istati Membri li jag?tu lill-persuni taxxabbli tag?hom dritt ta' g?a?la g?at-tassazzjoni tat-tran?azzjonijiet previsti fl-Artikolu 13 B(d), b'mod partikolari, filwaqt li ji?i spe?ifikat li l-e?er?izzju tal-g?a?la eventwalment mog?tija minn Stat Membru ma jappartjenix biss lill-persuna taxxabbli; ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Becker, i??itata iktar 'il fuq (punt 38); Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq (punt 18), u Uudenkaupungin kaupunki, i??itata iktar 'il fuq (punti 44 sa 47).
- 54 – F'dan is-sens, W. Stemmer TVA. Prorata mondial : entre le marteau et l'enclume !, Droit fiscal, 2011, Nru 30, actualité Nru 241.
- 55 – Dwar il-?urisprudenza u d-duttrina Fran?i?a dwar is-setturi tan-negozju distinti, ara, b'mod partikolari, Ph. Tournès, Plaidoyer en faveur de la règle des secteurs d'activité distincts, RJF, 2000, Nru 2, p. 99.
- 56 – Kif jirri?ulta mis-sentenza tal-Cour administrative d'appel de Paris tat-8 ta' Di?embru 2006.
- 57 – F'dan is-sens ukoll, il-konklu?jonijiet tar-relatur pubbliku quddiem il-qorti tar-rinviju, p. 924.
- 58 – Ara, f'dan ir-rigward, is-sentenza tas-16 ta' Lulju 2009, Il-Kummissjoni vs L-Italja (C-244/08, ?abra p. I-130*).
- 59 – F'dan is-sens, ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-20 ta' ?unju 1991, Polysar Investments Netherlands (C?60/90, ?abra p. I?3111, punti 9 sa 17); tal-14 ta' Novembru 2000, Floridienne u Berginvest (C?142/99, ?abra p. I?9567, punt 19); tat-8 ta' Marzu 2001, Skandia (C?240/99, ?abra p. I?1951, punti 43 u 44); id-digriet tal-Qorti tal-?ustizzja tat-12 ta' Lulju 2001, Welthgrove (C?102/00, ?abra p. I?5679, punt 16), u RBS Deutschland Holdings, i??itata iktar 'il fuq (punt 50).
- 60 – Ara s-sentenza Polysar Investments Netherlands, i??itata iktar'il fuq (punt 15); ara wkoll, is-sentenza tat-22 ta' Mejju 2008, Ampliscentifica u Amplifin (C?162/07, ?abra p. I?4019, punti 17 sa 23).
- 61 – Sentenzi Halifax et, i??itata iktar 'il fuq (punt 73); tad-9 ta' Ottubru 2001, Cantor Fitzgerald International (C?108/99, ?abra p. I?7257, punt 33), u RBS Deutschland Holdings, i??itata iktar 'il fuq (punti 53 u 54).
- 62 – Dwar id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 169(a) u (?) tad-Direttiva 2006/112, ara s-sentenza tal-15 ta' Lulju 2010, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju Unit (C?582/08, ?abra p. I-7195, punti 25, 31).
- 63 – Sentenza tat-2 ta' Lulju 2009, EGN (C?377/08, ?abra p. I?5685, punti 23 sa 34).
- 64 – Ara dawk li llum huma d-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112.

65 – Ara dawk li llum huma d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 135 tad-Direttiva 2006/112.